

ERTEREYA KUNAMA KOIBISA DEMOKRASIYA SUNADA (ERKUKODISU)

ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ ሓርነት ኩናማ ኤርትራ (ዲሞሓኩኤ)

الحركة الديمقراطية لتحرير كوناما اريتريا

DEMOCRATIC MOVEMENT FOR THE LIBERATION OF THE ERITREAN KUNAMA (DMLEK)

ጽንብል መበል 19 ዓመት ልደት ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ ሓርነት ኩናማ ኤርትራ (ዲሞሓኩኤ) ብዝምልከት ዝወጸ ውድባዊ መግለጺ

ውሽጢ ውድባውን ብሄራውን ኩነታት ብዝምልከት፡- ብሄረ ኩናማ ኤርትራ ሓርነቱ ንምርግጋጽ ኣብ ባህሉን ልምዱን ተራእዩ ዘይፍለጥ ናይ ውድባን ውድባዊ ኣሰራርሓ ባህሊ ብምትእትታው ተጠርኒፉን ተወዲቡን ክሳብ ሎም ሰይቲ ምቅላሱ እቲ ቀዳማይን ልሉይ ብልጫ ዘሎዎ ረቂቒ ኮይኑ፡ ኣብዘን ዝሓለፉ 18 ናይ ቃልሲን መስዋእቲ ዓመታት ዘመዝገቦም መስትንክራት ብቀሊሉ ዝረኣዩ ኣይኮኑን፡፡ ናብዚ ብሪኪ ንምብጻሕ ካብ ዝተጠቐመሎም ጸጋታት ህዝባዊ ሰውራን ሓርነታዊ ገድሊታት ካብ ዘኻየዱ ሃገራት፣ ውድባትን፣ ሰልፊታትን ህዝቢታት ናይ ጽሑፍ ኮነ ናይ ቃል (ኣፋዊ) ተመክሮታት ምስ ባህሊ ብሄር ኩናማ ብምዝማድን ብምትእስሳር ዘይንጻቅ ፖለቲካዊ ምህሮን ጉዝንዝን ምዝውታሩ እዩ፡፡ ካብዚ ሓቂ እዚ ብምብጋስ እንታይነት፣ ከመይነትን ኣድላይነት ጥርናፊ ኣብ ውድባን ቃልሲን ብንጥፈት ሰሪሑሉ እዩ፡፡ ኣብ መንጎ መራሒን ተመራሒን ዘሎ ዝምድናን ኣብ ውድባዊ ህይወት ዘሎ ሚዛንን ብዝግባእ ተጠቂሙሉ እዩ፡፡ ዲሞክራሲያዊ ጥርናፊን ኣሰራርሓን ካብ ዝኾነ ናይ ቃልሲ ጸጋ ብዝያዳ ብምጥቃሙን ብምዝውታሩ ዓበይቲ ብድሆታትን ንህላዊ ውድብ ዝፈታተኑ መድረኻት'ውን ሰጊሩ እዩ፡፡ እዞም ኣብ ተመክሮኡ ዘይነበሩ ልምድታት ጸንቂቁ ብምጥቃምን ድሕረት ንምውጋድ ብዝገብሮ ዘሎ ጸዕሪ ንህዝቢ ኩናማ ጸላኢን ፈታውን ንክለሊ ኣብቂዑን ሓጊዙን እዩ፡፡ ስርዓት ህግደፍ ቀዳማይ ጸላኢኡ ኮይኑ፡ ቀጺሉ ድማ ድሕረት ምዃኑ ብንጹር ኣስሚሩ ይርከብ፡፡ ጸረ ሓድነት ብሄር ኩናማ ዝኾኑ ድሑር ባህሊታት ምቅላስን መሊእካ ምውጋድ፡ ንስርዓት ህግደፍ ኣብ ምውጋድ ኣብ ዝግበር ገድሊ ወሳኒ ተራ ኣሎዎ፡፡ ምክንያቱ ሓድነት ሓይሊ ኮይኑ ድሕረት ከኣ ኮበርታን መመዝመዚ ስርዓት ህግደፍ ስለዝኾነ፡፡ ድሕረት ንምቅላስ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ ምምጻእ ወሳኒ እዩ፡፡ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ኣብ ዝተፈላለዩ ኣርእስቲታት ንመርሕነት፣ ተጋዳልቲን ኣባላት ውድብ ዝወሃቦም ዘሎ ሰሚናራትን ፖለቲካዊ መድረኻት መርኣያ ናይዚ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ መስርሕ እዩ፡፡ እዚ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢን ካብ ድሕረት ምውጻእን ኣብ ውሽጢ ብሄር ኩናማ ምስ ዝሰርጸን ዝምዕብልን ጥራሕ እዩ ሓድነት ብሄረ ኩናማ ዝርጋገጽን ኣብ ልዕሊ ህግደፍ ስሙር ቅልጽም ከዕርፍ ዝክእል፡፡

ኣብ ደንበ ተቓውሞ ዝተጸወቶ ተራ ዝምልከት፡- ብድሕረት ኣዚዩ ዝተጠቐሞ ብሄረ ኩናማ ኤርትራ ድሕሪ ክንደይ ጸዕርን መስዋእቲ ዝተረኸበ ናይ መራሕን ሰዓቢን ልምዱን መርሆን ተወዲቡ፡ ኣብ ሕሉፍ ታሪኹ ኣብ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ተጸንቢሩ

ተርኩ ክጻወትን ክውስን ይትረፍ፡ ሓሳቡ ናይ ምግላጽ ዕድል ተሓራሙዎ ዝጸንሑ ክርፋሕ ህይወት ኣሊዩ፡ ከም ብሄርን ፖለቲካዊ ውድብ ኣብ ሃገራዊ ጉዳይ ሓሳቡ ብምግላጽ ተራኩ ኣብ ዝጻወተሉ ብርኪ በጺሑ እዩ። ዲሞክራሲ ፖለቲካዊ ንቅሓት ብሄር ኩናማ ክብ ንምባል ብኹሉ ኣንፈቱን ኩርናዕን ስርዓት ህግደፍ ዘትኣታትዎ ዘሎ ጽልኢ በብእዋኑ ዝህብ ዘሎ ፖለቲካዊ ትምህርቲን ኣብ ወታሃደራዊ መዳይውን ጸላእኩ ብምልላይ ዝወስዶ ዘሎ ስጉምቲታት ንስርዓት ህግደፍ ኣብ መዋጥር ኣእቲዶዎ ከም ዘሎ ንርእዮን ንሰምዖን ዘሎና ሓቂ እዩ። ደጊም ካብ ሕጂ ንንዩው መሰል ብሄር ኩናማ ኮነ፡ ኣብ ከባቢያዊ ምምሕዳሩን ብዝምልከት ዲሞክራሲ ዘይሳተፉሉን ብድሕሪ መጋረጃ ብካልኣት ተወሲኑሉ ዝኸደሉ ዕድል ከምዝተጻጸውን ከም ዘይህልው፡ እቶም ውድቀትን ድሕረት እምበር ዕብዮትን ምዕባሌ ብሄር ኩናማ ንክርእዩ ዘይተጻደሉ ኣእምሮታትን የዕንቲ ልቢ ንክገብሩ ብኣጋጣሚ ጽምብል መበል 19 ልደት ዲሞክራሲ ነተሓሳስብ። ይኹንምበር በይንኻ ብምቅላስ ዝመጽእ ለውጢ ስለዘየሎ ኣብ ደንበ ተቐውሞ ኤርትራ ንዝርኤን ንዝለገል ሕቶ ሓድነት ሕጂ'ውን ከም ወትሩ ብሙሉእ ልቢ ከም ዝሰርሕን ዝቃለስ ንኹሉ ግዱስ ኤርትራዊ ክበርሃሉ ይግባእ።

ኣብ ከባቢናን ዞናናን ዝነበሮ ተራ ብዝምልከት፡- ብሄረ ኩናማ ኤርትራ ሕጂ'ውን ንፈላጣ ግዜ ኣብ ታሪኹ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ኮነ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ናይ መትከል መሓዛ ዘጥረየሉ ብመሪሕነት ዲሞክራሲ ከም ዝኸነን፡ ነዚ ምሕዝነትን ጸጋ ዝሓትት ኩሉ መስዋእቲ ብምክፋል ቀጻሊ ከም ዝገብርን፡ ኣብ ዝሓለፉ ናይ ቃልሲን መስዋእቲ እዋናትን መድረኻት ዘጥረናዮም መትከላትን ናይ መትከል መሓዛት፡ ንህላዌን ቀጻልነት ናይ ኩናማን ካልኣት ብሄራት ዋሕስ ክሳብ ዝኾኑ ብቀሊል ክረኣዩ ኣይግባእን። ንምጥንኻር ካብ እዋን ንእዋን ስጥመትን ቃልስን ምትብባዕን የድሊ። እዚ ምስ እንገብር ጥራሕ እዩ ሓርነት ብሄር ኩናማን ካልኣትን ተረጋገጹ ኣብ ፍትሒን፡ መዓርነትን ፎቶት ዘድሃበ ሃገራዊ ሓድነት ተግባራዊ ዝኸውን። ስለዚ ብሄር ኩናማ ብመርሕነት ዲሞክራሲ ካብ ሃገራዊ ክሊን ዛዕባታት ብምውጻእ ኣብ ከባቢያዊን ዞባዊ ኩነታት ተርኩ ናይ ምጽዋት ተራ ርሑቅ ከም ዘይኸውን ንኹሉ ግዱስ ኤርትራዊ ብሩህ ንገብር።

ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ህግደፍ ዝህሉ ሃዋሁን ነዚ ንምብዳህ ዘሎ ምድላው ብዝምልከት፡- ብሄረ ኩናማ ብቁጽሩ ይውሓድ ይብዛሕ ብዘይገድስ ማንም መቲሩን መዘኑ ዝህቦ መሰል ከም ዘየለን ከም ዘይቅበል ክፍለጥን ናይ ኣርኣእያ ስፍሓትን ብስለት ምስ ምውሓድ ወይ ከኣ ምብዛሕ ቁጽሪ ምትእስሳር ከም ዘይብሉውን ነፍልጥ። ዕምሪ ግዝኣት ህግደፍ ምስ ኣክተመ ዝመጽእ መንግስቲ፡ ፈቲና ጸሊእና ናይ ኩሎም ብሄራት፣ ሃይማኖታትን ህዝቢታት መዓርነት ዘረጋገጸ መንግስቲ ክኸውን ናይ ግድን እዩ። ከም ብሄር'ውን ሕግታት ግለም፣ ሰብኣውን ዲሞክራሲያዊ መሰላት፣ መልክዓት ምሕደራ ብሰፊሑን ብጽፋፍ ኣገባብ ዶብ መሰላትና እንተዘይፈሊጥና ኣንጻር ረብሓናን መሰላትና ደው ብምባል መሳርሒ ዝገበሉ ክይንኸውን ብሕጂ ዝግባእ ፖለቲካዊ ንቅሓት ክድልየና እዩ። ተራ ናይ ሓደ መሪሕ ውድብ ከኣ ንህዝቡ ኣብ ምንቕሕ ልዑል እጃም ምሓዝ እዩ። ብዘይገለ ነግ ፈረግ ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ህግደፍ ዝኸየድ ቃልሲ ፖለቲካዊምበር ጎነጻዊ ከም ዘይኸውን ብምርግጽ ብሄር ኩናማ ኮነ ውድብ ነዚ ካብ ሕጂ ክዳሎ ይግባእ። ስለዚ ንውሓድ ንብዛሕ ብዘይገድስ፡ እቲ ቀንዲ ወሳኒ ዝጸረየ ውደባን ሓድነትናን ጥራሕ እዩ። ልቢ ዘጥረየ ኣባል ብሄረ ኩናማ፡ ዝተማህረ ይኹን ዘይተማህረ እዞም ብዲሞክራሲ ዝተጠርዩ ጸጋታት ኣብ ጥቅሚ ብሄረ ኩናማ ብምውጻል

ቀጻልነትና ንክነረጋግጽን ጥቅሚን ማዕርነት ሓፋሽ ብሄራት ኤርትራ ንምርግጽ፡ ሓድነትና ነጠንኸር፣ ንስመር፣ ንተሓጋገዝ።

መጠቓለሊ፡- ኣብዘን ዝሓለፉ 18 ናይ ቃልሲን መስዋእቲ ዓመታት ምጥንኻር ውሽጣዊ ሓድነት ብሄር ኩናማን ድሕረት ኣብ ምውጋድ እዩ እቲ ዝበዝሑ ግዜ ዘጥፈኡ። ህዝቢ ኣብ ምውዳብን ምጥርናፍ ዝኸፈሎ ህይወትን ርሃጽን ዓቕሚን ምስቲ ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ ዘንበሮ ስንብራት ምስ ዝወዳደር ሰማይን ምድሪን ኮይኑ ካብ ሕጂ ንደጊም ግን ብሙሉእ ቅልጽምና ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ ምዕራፍ ይኸውን። ካብ ሕጂ ንደሓር ኣብ ጉዳይ ሓድነት ብሄረ ኩናማ ዘይኮነ፡ ስርዓት ህግደፍ ኣብ እነወግደሉ እስተራተጂ ኢና ክንጥንኸር ዝግባእ። ሓድነትን ምዕብልናን ውሽጣውን ግዳማዊ ሰላም ብሄር ኩናማን መሓዙትና ዝዘርግ ዝኾነ ይኹን ናይ ጽበትን ድሑር ዝንባለታትን፣ ባህልታትን፣ ልምዲታት ከም ዘይጸወር ብምሕባር ኣብ መዳይ ትምህርቲ ዝረኹብናዮ ዕድል ብምጥቃም ኣብ ዝሓጸረ እዋን ናብ ዝሓሸን ዝበለጸ ጽፍሒ ንሰጉም!! ዲምሓኩኤ ንህዝቢን መንግስቲ እትዮጲያ ልባዊ ምስጋና የቅርብ።

ኣብዝሓ ዘይተማህረን ዝተማህረ ውሑድን ሰሚርና ሓርነት ብሄር ኩናማ ኤርትራ ነረጋግጽ!!!

መበል 19 ጽንብል ልደት ዲምሓኩኤ ናይ ዓወት ዓመት ይኹን!!

መትከላት ዲምሓኩኤ ንዘልኣለም ክዕንብቡ እዮም!!!

ሚያዝያ 01/2014